Katholiek Congres van Mechelen

Uit de voorname Redevoeringen en Verslagen

De Kerk en de menschelijke Persoonlijkheid

REDE VAN KARDINAAL VERDIER, AARTSBISSCHOP VAN PARIJS.

Algemeen verzadering van 12-9-36.

In zijn heerlijke rede wijst Kardinaal Verdier, om op een hoofdpunt van de katholieke leer, de Wonde van het Individu, van de menschelijke persoonlijkheid gegroefde zegt dient vooral overvogen te worden.

* * *

Het eerste zoed.

Het eerste goed dat alle maatschappelijke vraagstukken overhoorscht is het **christelijk begrip van de menschelijke persoonlijkheid** ».

Het is vermakkelijk van te stellen dat in de maatschappelijke wanorde die onzen tijd kenmerkt, een overal **een mindere achting van de menschelijke persoonlijkheid** als grond lag vindt. Een der **schandalen die op de Geschiedenis** van onzen tijd zal wegen is eenerzijds de opslorping van het **individu** door de groepering, hetzij ze door de regering of door de vakvereeniging beheerscht wordt; anderzijds de **verschrikkelijke menschenmoorderijen** die plaats grijpen in de conflicten tusschen de volkeren, en martelaarkeer nog in de binnenlandsche worstelingen.

De mensch niet meer geteld.

In de huidige gebeurtenissen komt ons het individu voor als een eenvoudige radje van een ontmetelijke machine, waaraan hij alle meet opofferen.

Het Christelijk begrip van het individu is heel anders.

Voor ons is de mensch verheven tot de waardigheid van zoon van God, medeerfgenaam van Jezus Christus en bestemd tot het eeuwig geluk.

De **persoonlijke zaligheid** is tot slot van rekening de eenige zaak en om ze te bewerken meet hij zich alle opofferingen getroosten.

De philosophie, de rechten van den mensch, de H. Kerk.

De mensch heeft zijn einde in zich zelf, zegt de Philosophie. Hij heeft wezenlijke rechten, waarvan geen menschelijke metelling mag raken. De befaamde « Verklaring van de rechten van de Mensch » is sedert een afgietsel en dan nog een zeer onvolledig, van de traditionele katholieke leering.

Dit voorrecht van het individu werd steeds door de Kerk, ten koste van de grootste opofferingen verdedigd. De eerste Christenen boden moit over de dwingelandij van den Staat. Zij stierven liever dan aan het recht te verzaken om hun eigen leven volgens de voorschriften van de Godelijke wet en van hun geweten in te richten.

Zij waren waarlijk de **heldhaftige verdedigers, de martelaars van de rechten der ziel**, en van het voorrecht van het individu buven alle dwingelandij. Zo werden zij de **scheppers van deze Christene beschaving**, waarin alleen de ware vrijheid kan opbloeien!

Veraf van de huidige verkeerdheid.

Wij zijn hiermede ver af van de huidige Staatsleerigen, van deze collectieve of persoonlijke dwingelandijen, die om hetgeen ze zoo valschelijk de « Orde » noemen, aan het individu in politiek en maatschappelijk opzicht een gedragslijn oplegge die de overeenstemmen is met de ware **menschelijke waardigheid** en de eeuwige bestemming van den mensch.

Moge Belgie, en met dit land Frankrijk ook, want beide zijn toch zoo diepgrondig katholiek, aanstvallig waken om dit kostbaar goed te bewaren.

Zoodende zullen ze bewerken dat het Christendom aan onze zoozeer ontredderde wereld al de levenschool voor de waarachtige menschelijke fierheid zal verschijnen...

Verknechting van het individu betekent vernietiging van vrijheid en geluk.

— Ja, Mijne Heeren, laten we allen beter de maatschappelijke leer doen kennen van de H. Kerk. Met haar, laten we nogmaals aan de ontredderde wereld het eerstgeboortecrecht van het individu den kennen. Laten we zeer luid verklaren dat al de menschelijke instellingen van welken aard ook, hetzij staats- of vakorganisaties in ieder van ons de menschelijke waardigheid en den eeuwigen bestemming van elken Christen **erbiedigen** en dat het **godzaam zou zijn met vrijheid en geluk op den dag waarop het individu slechts een rad meer is een machine zal zijn.**

Het Uur der Leeken

(VRUDAG, 12 9),

door Mgr Cruysberghs, vice-rector der Universiteit van Leuven.

EEN TREFFENDE AANBALING.

Uit deze prachtige reden geven we de indeling en hoe treffende aanbaling ontleend aan de H. Schriftuur (Ecclesiastes III) waaruit hij alleidt dat de leeken thans moeten inzien dat het tijd is om zelf hun godsdienst en geloof te verdedigen.

* * *

Telken jare in de Oogstmaand, komt, in de eerste Nocturne van ons Brevier, Koholeth, de wijze, aan het woord, met zijn abstrahetische beschouwingen over den tijd. « Alles heeft zijn tijd en in een nauw-afgelijnde loopbaan, gaat elk ondermaansch wezen voorbij... Ongeveer zooals de wolken aan den hemel en de baren aan de stroomen. « Er is een tijd om op aarde te verschijnen en een tijd om te verdwijnen, een tijd om te planten en een tijd om te roeien, een tijd om te dooden en een om te heelen, een tijd om te vernielen en een om op te bouwen, een om te weenen en een om te dansen, een tijd van naar elkaar toe nijgende en een van afwerende hoofden. Winst en verlies, liefde en haat, spreken en zwijgen, oorlog en vrede, alles heeft zijn tijd » Eccle., III 1). Zo wordt een aspekt van ons leven zeer helder belicht, zijn onstandvastigheid en zijn kortheid. Want bij dat film-snelle schuiven van feiten en gebeurtenissen achter mekaar, verslijten we en, zegt Guido Gezelle (Tijdkraus, I.), « 't nieuw jaar maakt de oude menschen » . . . . . .

De les van Spanje en Mexico

In het midden van Spanje ligt de hoogte bergtop, de Sierra de los Angelos Op 30 Mei 1919 — het is juist zeventien jaar geleden — stonden honderd duizenden samengepakt langs zijn flanken. Koning Alfons XIII was daar, heel het hof, heel de regeering, heel het Episcopaat. Boven op de bergkruin, een reusachtig voorloopig nog overdekt beeld. Het doek valt... Daar staat met de zon als een aureool rond zijn hoofd en zijn armen wijd-open naar de vlakte, het H. Hart. En op het voetstuk, een granietblok, vlammen de goudletters « **ik regeer over Spanje** ! Voor enkelen tijd heeft men dat beeld met dynamiet opgeblazen. Het heeft er niet eens twintig jaar gestaan ! Niet eens een half menschenleven !

In Mexico, bepaaldelijk in den staat Guanajuato, ligt de berg Calibete. Op 11 April 1920, wordt daar een beeld ingehuldigd van het H. Hart Het is 9 meter hoog, het domineert ganscH de streek Op het voetstuk, — o! die woorden klinken thans zoo akelig en scherp : **Rex Mexicanae regionis, Koning van Mexico !** Geen tien jaar later beleeft de Kerk in Mexico een van de bloedigste vervolgingen uit de geschiedenis.

Spanje en Mexico hebben hun keerpunten gehad en die keerpunten zijn rampen geworden, waarvan niemand voorspellen kan, hoeveel jaren of hoeveel eeuwen ze zullen nawerken. Vraagt u met thans naar de redenen van zulk een plotselingen en gewelddige ommekeer in landen die, naar ons beste weten, homogeen katholiek waren, dan kan ik er u een heele serie, de eene na de andere, opgeven. Maar de grond van de zaak ligt hem hierin : de Spaansche en Mexikansche kleruz is er niet in geslaagd, bijtijds zijn leeken te vormen tot apostelen. Laten we het hun niet verwijten, op het oogenblik dat zij er bitter voor boeten, maar het is zoo ! Op 6 November 1929, schreef Z. H. de Paus zijn monumentalen brief over de Katholieke Actie, aan den Spaanschen Primaat Kard. Segura y Saenz. Dadelijk daarop werd een national Congres belegd, waarvoor zelfs de Staatsuniversiteiten vrijaf hadden Spanje was immers katholiek ! Het was schoon en goed... het was te laat ! Het uur was voorbij, voorbije uren hebben geen keer ! Het land van Teresia, Ignatius, Jan van 't Kruis, Calasanz en zoveel anderen is het land der vervolgers... U leest in te kranten hoe priesters en kloosterzusters er worden gemarteld... (en quod non cognoverit tempus visitationis suae, *omdat het den gunstigen tijd niet heeft benuttigd.*

Wij en de Kulturur

INVLOED VAN HET KATHOLIEKE BELGIE IN DE WERELD.

Rede van Prof. Dr. G. Brom, hoogleeraar te Nijmegen.

(Algemeen vergadering 10-9-36).

Wij staan hier, zegt hij, op den grond van een Christen Kultuur, die sinds Hubrecht en Van Eyck de wereld heeft gezegend. Het gruwelijk treurspel van Spanje doet onze ziel ook beroom pijn, dat er van Burgos en Sevilla sporen verwield worden van de Vlaamsche werking, die bij den overgang tusschen gotiek en renaissance overal doordringt. Gelukkig ontvangt Europa nog heerlijk veel van hun heroeend volk ; en zoo heeft Holland er den grootsten de danken van katolische beweging en katolieke, de geestelijke inademing en uitademing waardoor het lichaam van Christus moet groeien.

Als eneens op de wereld rug de algemeene beschaving wordt bezield door de Kerk, dan is het Godsdank in het land van Gezelle. Maar kan een land zich tegenwoordig losmaken van andere landen ? De wereld om ons heen, wij hebben er weinig invloed meer op, omdat wij er het kontakt vrijwel mee verloren.

Wie van ons ondergaat in Brussel of Amsterdam dan ook niet de spanning van een Parijs in het bedenken Athene ? De Apostel werd dien ontroerd toen hij zag dat de stad vol afgodenbeelden was. Weer zijn wij omringd door afgodenbeelden in boekwinkels, op aanplakbiljetten.

Rusland, trotsch op zijn vooruitstrevendheid, experimenteert met menschenlevens volgens de ideeën van Duitsche wijsgeren. En wat het volk in de wending van Hegel naar Marx niet bezrijpt, dat wordt zenschouwelijk voorgesteld met alomtegenwoordige portretten van Lenin en Stalin als de nieuwe iconen. Wij van onzen kant, waarom zidderen wij voor den haard van Moskau, dan alleen omdat wij Rome niet als brandpunt van de kultuur weten te bevestigen ?

. . . . . .

Het bolsjevisme geeft ons beschamende lessen. Hebben wij evenveel vuur onze zaak, voor Christus' zaak, die eindeloos meer vuur verdient ? Wij hebben ook eer, boodschap, wij hebben de Blijde Boodschap aan de wereld te brengen ! Boven was eiskalte systemen, die elkaar wanhopig verdringen, staat ons beginsel in de zekerheid van het eeuwige zoo vast als het kruis op den koepel van Koekelberg. Ons leidt de groeikracht van de liefde, die geduldig voortlouwt aan het werk van voorgeslachten en rustig vertrouwt op het vervolg in de toekomst. Die liefde vereenigt ons als geestverwanten onderling.....

Opvoeding en Onderwijs

DE KWESTIE VAN ONZIJDIGHEID DER SCHOOL.

Uit de Sectie V, 10-9-36).

Dhr. Marck, eerste ondervoorzitter der Kamer van Volksvertegenwoordigers, sprak over de schoolneutraliteit.

Men poogt sinaan op « diplomatische wijze de neutrale school te propageeren en de christelijke te ondergraven. Wat hebben wij, katholieken daartegen te doen ? Op de eerste plaats : er dan bewust van worden dat het katholiek geweten enkel vrede kan nemen met de katholieke school.

De school heeft als hoofdzaak aan het groeiend geslacht **levensrichting te geven**, — dus leerere waar het eigenlijk ligt van ons leven en hoe wij dat doen kunnen bereiken, t.a.w. zij moet opvoeden.

Opvoeden is het inwerken van een ziel op een andere. In de neutrale school moet achter de onderwijzer « zijn ziel en zijn inherlijk leven » aan de deur der klas laten staan. Neutrale opvoeding kan, bijgevolg niets anders zijn dan een ontaling, dan gekoet.

Zoo de « neutrale » school niet neutraal kan zijn en dan ook werkelijk niet neutraal is, hoe is zij dan wel ?

Er is een feit dat op deze vraag duidelijk antwoordt : de vurigste anti-katholieken of goddelozen vragen geen anti-godsdienstige scholen, maar wel — en alleenlijk — « neutrale scholen ».

Een natuurlijke oplossing van het schoolvraagstuk is nooit te verwachten van het wegruimen der antithese welke wij kunnen aan te duiden : want het is de eeuwige antithe : **geloven en niet geloven.**

De oplossing kan dus slechts zijn : **een praktische regeling** waarbij beide partijen, met een zekere praktische verdraagzaamheid malkanders opvatting eerbiedigen.

Bolplanten die in de Lente bloeien.

— O —

Om deze bolgewassen vroegtijdig te zien bloeien, mag men ze reeds einde September planten. De meestgekweekte soorten zijn : tulpen, hyacinten, narcisen, sneeuwklokjes, crocussen en scillas. Vooreerst wordt de grond goed omgestipt en bemest. Voor alle bolgewassen is versche mest steeds nadelig. Indien men over kort geteerd mest beschikt en dit in September in den grond werkt dan is een goede uitslag verzekerd.

Men plant de bollen op een diepte van 8 tot 15 cm. al naar gelang hun grootte. Hyacinten zet men gewoon 20 cm. van elkaar, tulpen en narcissen 15 cm., de crocussen en sneeuwklokjes 5 cm

Zoodra de eerste koude intreedt, wordt de grond afgedekt met bladeren of stroo. Tulpen en narcissen kunnen veel koude verdragen doch dit is niet het geval met de Hyacinthen. Deze laatste zet men gewoonlijk in perken. Ze bevatten zeer veel variëteiten met enkele en dubbele bloemen en verspreiden een heerlij ken geur.

Sommige tulp soorten hebben korte stelen, andere zijn langstelig, zoals de Darwin, Mendel en Breeder slip.

Onder de crocus zen heerscht veel verschiidenheid en evenals de sneeuwklokjes bloeien zij reeds eirde Februari.

Dedekking met bladeren kan soms reeds vanaf Januari geleidelijk weggenomen worden. Dit hangt natuurlijk af van de weersgesteltenis. Na het bloeien, zoodra de bladeren geel worden, haalt men de bollen uit den grond. Men laat ze eenigen tijd drogen en bewaart ze vervolgens in een bakje, totdat de tijd aanbreekt waarop ze opnieuw moeten geplant worden.

Kantoor van Mter René DELVIGNE, Notaris te Tongeren.

UIT TER HAND TE KOOP
STAD TONGEREN
EEN GROOT EN WELGELEGEN

HUISGOED

met aanhaag en tuin, kunnende ook dienen voor groothandel, metende 4 aren 15 centiaren, gelegen IN DE KORVERSTRAAT, reinende de straat, de wed. Hansen, de Grauwzusters en Michiels en kinderen.

Dadelijk in bezit.

Kantoor van Mter W. VAN GROOTLOON, notaris te Bilzen.

OPENBAAR VERKOOP
VAN EEN WELGELEGEN

HANDELSHUIS

te BILZEN.

De notarissen W. VAN GROOTLOON te Bilzen en P NEVEN te Tongeren, zullen op *Maandag 21 September 1936*, om 3 uren namiddag, op verzoek en ten herberge der wed. en kinderen Joseph SCHAUT-RUBENS te Bilzen, Korenstraat, publiek verkoopen :

Gemeente Bilzen.

Een welgelegen Handelshuis tegenwoordig lokaal der Bilsersche Voetbalvereeniging, met groote magazijnen en hangars, garage, stallen en koer, groot 10 aren 19 centiaren 10 mill gestaan en gelegen in de Korenstraat, sectie M deel der Nrs 344 c/2 en 344 d/2 reg. Chretien Maurissen, Jules Maurissen, Simon Lambregs, Joseph Gerits, Henri Hansen en de Korenstraat.

Door zijne gunstige ligging is dit goed bijzonder geschikt voor herberg en allen groot- en kleinhandel.

Dit goed zal in twee perceelen en in massa opgeroepen worden.

Inlichtingen te bekomen ter studie van notaris VAN GROOTLOON.

Studie van Mr August VAN ORMELINGEN, docter in de rechten, notaris te Tongeren.

OPENBARE VERKOOP
van
BOUWLAND

Dinsdag 22 September 1936 om 3 uren namiddag, ter herberge van den heer AUGUSTE VROONEN BOELEN op het Broekpr 16, te MEMBRUGGEN, zal notaris AUGUSTE VAN ORMELINGEN ten verzoeke van de erfgenamen Hubert Joseph Noelmans openbaarlijk en ten meestbiedende verkoopen :

Gemeente MEMBRUGGEN.

1) **Een Bouwland** gelegen ter plaatse «op de Gewijfkensstraat» groot 11 aren 05 cent. gekadastreerd sectie B nr 502, reinende of gereid hebbende den weg van 's Heeren-Elderen naar Maestricht. Jan Husquet-Thys. en de gemeente Berg.

Gemeente GROOTE SPAUWEN

2) **Een Bouwland** gelegen «op de Tombe» groot 2 aren 90 centiaren gekad. sectie B nr 270/d.

Dadelijke inger ottreding.

Voor verdere inlichtingen wende men zich ter studie van voornoemde notaris Aug. VAN ORMELINGEN.

UIT TER HAND TE KOOP
GEMEENTE VLIJTINGEN

1°) Een BOUWLAND

gelegen «in de Lippe» gekadastreerd sectie B nr 1088 voor eene grootte van 17 aren 20 cent reinende Jan Muyters-Nulens ; de gemeente Rosmeer ; Jan Notelars Coenegrachts de Wed. en kinderen ; en Herman Castermans Sals.

2°) Eene WEIDE

gelegen terzelfder plaatse, gekadastreerd sectie B nr 1091/a voor eene grootte van 23 aren 60 cent. reinende de gemeente Rosmeer ; Herman Castermans Sals van twee kanten en den weg.

3°) Een BOUWLAND

gelegen «op de Helle» gekadastreerd sectie C nr 103. voor eene grootte van 45 aren 90 cent., reinende Mevrouw Van der Heyden-Heckelers ; Hugo Neven Meertens ; Louis Rousseaux-Heckelers en Petrus Coenegrachts-Marres.

Voor verdere inlichtingen wende men zich ter studie van voornoemde notaris VAN ORMELINGEN

Kantoor van Mter René DELVIGNE, Notaris te Tongeren.

UIT TER HAND TE KOOP
STAD TONGEREN
EEN GROOT EN WELGELEGEN

RENTENIERSHUIS

metende 2 aren 40 centiaren, begrijpende WONING met aanhoorigheden en tuin, gansch met muur omsloten, gelegen nr 50, Kiezelmstraat.

Voor alle inlichtingen zich te wenden Kiezelmstraat nr 50, of bij den Notaris René DELVIGNE, Luikersteenweg, 12, Tongeren.

Kapitalen te bekomen

aan uiterst voordeelige voorwaarden vanaf 4,5% ten hoogstend, ter studie van den notaris DELVIGNE, Luikersteenweg, 12, Tongeren.

Leest en verspreidt « De Postrijder »

— het enkele weekblad volledig! —

Gespecialiseerd huis (gesticht in 1916) verkoopende het bestkoop van gansch België.

ALVORENS TE KOOPEN, kom, zonder verbintenis van uwentwege, een bezoek brengen aan mijn schoone keus van occasies, van de beste klassen en van allen stijl, eiken, noten, acajou, gepolijst zwart, ens enz. — Dikwijls in magazijn ongeveer

30 PIANOS occasies, groote merk., gevlochten koorden, van af 1300 fr. voor studiën van af 400 nieuw.

10 HARMONIUMS occasies met 1 & 2 klavieren en pedaalstelsel

Verhuring van pianos van af 25 fr. per maand. Reparaties — Herpoleering — Krediet

10 Staartpianos occasies, allerschoonst, moderne stijl, groot merk, zeer lage prijs.

rue Ernest de Bavière 19, (Place de l'Yser) Tel. 20749 LUIK

Op 100 meters afstand van den Pont des Arches. (s Zondags gesloten.)

alle Ratten

gedood zonder uitzondering!...

Raxon is 100 %, doeltreffend

Raxon is gemakkelijk te gebruiken

Raxon is van onbeperkte bewaring

Raxon is onschadelijk voor menschen en huisdieren.

Bijzonder aanbevolen door de Dierkundigen

Raxon DOODT ALLE RATTEN

KNECHTEN EN MEIDEN

die eene GOEDE plaats verlangen voor *Stad of Dorp*, wendt U in volle vertrouwen tot

Landbouw JANS-DUBART,
PLAATSBEZORGER (PLACIUR)
ST TRUIDENSCHESTRAAT, 33, TONGEREN

Goede en verzekerde plaatsen.

MARKTBERICHTEN.

BORGLOON 16-9-1936.

Boter, den kilo	17,00 tot 18.—
Eieren, de 26	17,— tot —.—
Hennen, het koppel	16 tot 20
Kiekens, »	14 tot 20
Duiven, »	6 tot —
Konijnen, het stuk	15 tot 20
Aardappelen, de 100 kgr.	50 tot —

* * *

TONGEREN 17 9 1936.

Boter de kilo		18 —18.50
Eieren, de 26		17,50 18.—
Konijnen, het stuk	fr.	20 tot 24
Hennen, de koppel	fr.	24 tot 28
Kiekens	fr.	16 tot 20
Duiven	fr.	9 tot 10
Aardappelen de 100 kilos		40,00 tot 00,00
Stroo de 1000 kilos		175 tot 200
Mooi »		200 tot 250

TE KOOP GESTELD :

Rundvee	145	op voet	5,—6,—
Kalveren	49	»	6,—7,—
Vette varkens	—	»	—,—.—
Schapen	—	»	5,—6,—
Loopers	—	het stuk	—,—
Ruggen	—	»	—,—
Paarden	214		

PAARDENMARKT te Tongeren op Donderdag 15 October.

* * *

CURSUSSEN.
VERKARTEN

15-9-1936 — *Vorkensmarkt.* — Getal inbrengen gedurende de week aangebracht 1585. Prijs per kilo op voet 5,75 tot 6,35 fr.

16 9-1936 — *Vaamarkt.* — Te koop 648 ossen op voet den kilo 4 60 tot 5 75 fr 147 vaarzen 3,90 tot 5,10 fr 1651 varkens 3,60 — 4,80 fr ; varzen, 4,90 tot 5,90 fr.

17-9-1936 — *Kalvermarkt.* — Getal inbrengen gedurende de week aangebracht 1196. Prijs per kilo op voet 5,— tot 6,50 fr.

HARTEDIEF PACHA CHICOREI LIEF

stemming niet meer erkent is de vernietiging van de godsdienstige, verstandelijke, zedelijke eenheid, die volgens het Christendom de basis is van de beschaving.

BELGIË EN POLEN

Uit de aanspraak van Kardinaal Hlond, aartsbisschop van Gnesen-Poznan, primaat van Polen.

Vandaag kunnen wij vaststellen als eertijds de treffende analogieën tusschen het onafhankelijke en vrije België en het herstelde en onverdeelbare Polen, tusschen den internationalen toestand oozer volken, tusschen hun gevoelens van rechtvaardigheid en vrede, tusschen het leven en de werkzaamheid der Kerk in onze beide landen, die een gelijkloopende zending vervullen in de Goddelijke historie van het vrijgekochte menschdom Als uit een heerlijke bron spruiten daaruit voort de vele banden van sympathie, van broederlijkheid en van wederzijdsche vriendschap waarvan ik hier in naam van het katholieke Polen mag getuigen.

Laat mij U zeggen, op dezen plechtigen stond, dat de Poolsche katholieken eensgezind zijn in hun gevoelens van diepen eerbied voor den katholieken en waardigen koning der Belgen Zij staan begeesterd voor *Uw bovennatuurlijk en nationaal leven* : de missies waarvan een held zeer onlangs de bewondering heeft afgedwongen van de heele wereld.

Ik kan niet nalaten hier eeneens te spreken over de diepe sympathie van Zijn Em. Kard. Van Roye, mijn waarden collega, met wien ik samen den Kardinalshoed hebt ontvangen, en van zijn uitstekende collega's van het belgisch Episcopaat ten opzichte van de in België verblijvende Poolsche vluchtelingen, wier eerste katholieke bond na den oorlog werd gesticht op aanraden en met den zegen van *der grootste en roemrijkste zonen der Katholieke Kerk van deze eeuw : Kard. Mercier.*

Met een hart dat overstroomt van vreugde en bewondering voor het werk van de Belgische geestelijkheid en dit van de Belgische leeken die in voorbeeldige en offensieve organisaties van katholieke actie zijn vereenigd, vorm ik hier de beste wenschen voor het succes van dit schitterend Congres.

Beste Belgische katholieken, de rol en de historische zending van onze beide landen zijn zoo gelijkloopend. Laat er mij een eindbesluit uit trekken : Belgie is het Polen in het West-Europa, zooals Polen het Belgie is van Oost-Europa. Beide zijn zij de verdedigers van het geloof, de wallen van het christiansme, de hoeksteen van den religieuzen toestand in Europa, de ingangspoorten tot het rijk van den Christus. Houden wij met een Belgische en een Poolsche doordrijvendheid stand tegenover de communistische revolutie en de stijgende goddeloosheid. Leve België, het vrije werkzame katholieke België, het zusterland van Polen.

* * *

De grootsche betooging te Brussel op Zondag 13 September, na het Katholiek Congres.

PRIJZENDE BEOORDEELING VAN EENIGE LIBERALE DAGBLADEN.

Onder den indruk van het machtig schouwspel op de vlaka van Koekelberg, schreef de redacteur van « Het Laatste Nieuws » :

« Het was, van bij het altaar, een geweldig gezicht op duizenden en duizenden menschen, een zee van koppen, een mozaiek van kleuren, boven dewelke de kleuren van de vaandels en de standaards wapperden, links en rechts, in dichte rijen.

« Van verre, onder den motregen die alles onder een sluier legde, was het met die dronmen, die kleuren, dat witte kruis, die vlaggen, een indrukwekkend schouwspel, als uit een vreemden nieuwen tijd. »

Uit « L'Etoile Belge » lichten we volgende waardeerende beschouwing :

« De uitgestrekte vlakte, overdekt met eene ontelbare menigte, de ontploode vaandels, de tucht en de stilte der optochten zonder einde, dit alles openbaarde een macht en wil van orde die zich aan al de deelnemers moest mededeelen. Van op de hoogte was het zicht prachtig ; zoo ver het oog reikte verdrong zich de menigte, hier en daar doorsneden met wouden van vlaggen. De jeugdgroepen in blauw, rood, geel en wit gekleed, waren gezaaid als bloemen in een mirakuleus veld !

Ook de « Indépendance Belge » heeft een waardeerend verslag, evenals « La Gazette. »

Het eerste blad schat de aanwezigen op 125 duizend, terwijl het tweede de menigte op 200 duizend schat.

De waardeerende beoordeelingen van deze bladen toonen ongetwijfeld aan dat het schouwspel van Koekelberg een prachtig succes was.

* * *

De Uitslag van het Congres van Mechelen

Zal men het onverwachte resultaat beteiken dat er meer toenadering komt tusschen de katholieken en anderdenkenden? Men zou het haast geloven als men de beoordeeling leest van zekere liberale bladen, als Laatste Nieuws, Etoile Belge, Gazette, enz.

Wij geven hier een bijzonder uittreksel van een artikel dat bijzonder breed opgevat is en ook als een teeken van een nieuwen tijd kan gelden.

« Het Congres van Mechelen eindigde met een buitengewoon samenkomst op de hoogvlakte van Koekelberg. Twee honderd duizend personen zeggen de ministers, ministers, diplomaten, parlementsleden, beroemde schrijvers benevens verscheidene prinsen der Kerk. Dit is een succes, een triomf zelfs. Ten andere dit Congres heeft bewezen dat de geestelijke Overmacht der Kerk de ware hoofden zijn gebleven ; tot slot van rekening heeft de katholieke partij vertegenwoordiging van de gezamenlijke wenschen der geloovigen in staatkundig opzicht, bijna haar eenheid weergevonden. Het zou belachelijk zijn eraan te twijfelen en in de moeilijke omstandigheden die we beleven, een het onvoorzichtige zijn het te betreuren ; de katholieke menigte, deze katholieke laatdet, deze katholieke staatsmannen, alle ; hebben zich verbonden volgens de wachtwoorden van den Aartsbisschop van België — tegen het communisme, voor de orde en den vrede, — en de orde worden in de bijzondere omstandigheden waarin ze gegeven werden, verdieden een gunstigen weerklank te vinden zelfs in die middelen waar men er andere confessionele of philosophische meetingen op naloudt ».

Stads- & Provincienieuws

TONGEREN. — **Toeristenverkeer.** — Tengevolge van de drukte der kermis zal men de toeristen minder hebben opgemerkt. Ze waren en nochtans weer. Op Zondag, 13 dezer ontving onze stad, onder meer, het bezoek van den « Koninklijken Kring van Hofbouwkunde » (Les Amiteurs des Jardins » van Fémalle-Haute. Deze waren 162 in getal, en vertrokken uit Jemeppe met een langen buurttram. Ze kwamen om 9.30 u. aan. Een weinig later kwam per autocar een andere hofbouwkundige kring aan, namelijk die van Dison bij Verviers. Beide kringen konden hier kennis maken, want ze wisten niet van elkanders uitstap. De kringen werden ontvangen en in twee groepen rondgeleid door MM. Sengers en Ph. de Schaetzen. Ze drukten aan de geleiders hun grootte voldoening uit over hetgeen ze te zien kregen en beloofden regelmaata weer te komen, en Tongeren verder te doen kennen.

— **Kosteloze koepokinentingen en herinentingen.** BERICHT. — De Burgemeester en Schepenen der stad Tongeren brengen ter kennis der belanghebbenden dat de heer Dr. Stas, gelast met de kosteloze koepokinentingen en herinentingen, drie Zondagen, 20, 27 September en 4 October 1936, telkens van 10 tot 11 uren, zich zal bevinden in de bewaarschool der Zusters van Maria, Fleinstraat te Tongeren, te beginnen met Zondag 20 September 1936 om over te gaan tot de kinderen en volwassenen kosteloos de pokken te zetten en te herzetten.

Medegedeeld.

— **Op de vlucht.** — Dinsdag bij valavond bracht de politie bijgestaan door een douanier, een smokkelaar naar de wacht. Pilots rukte de man zich uit de handen zijner geleiders los en sloeg op de vlucht. Men is er niet in geslaagd hem terug te pakken te krijgen.

— Bond der Kroostrijke Gezinnen (Gewest Tongeren). — De volgende protestmotie werd gestemd en verzonden :

« De gewestelijke afdeeling van den Bond der Kroostrijke Gezinnen te Tongeren sluit zich ten volle aan bij het protest dat door het bestuurscomitie tegen de antifamiliale en onvaderlandsche houding van de gemengde militaire commissie werd uitgebracht. Zij vraagt aan Regeering en Parlement niet uit het oog te verlezen dat de militaire lasten voor de helft op de groote gezinnen drukken alhoewel deze maar een zesde van het totaal aantal gezinnen verte enwoordigen ; zij vragen hun, dat in vergeluing dezer zwaardere lasten, aan de voor de groote gezinnen gunstige maatregelen, die door de huidige wet op militie gewaarborgd worden, zouden behouden blijven ».

HECHTEL. — *Eerlijke vinder.* — Voor eenige dagen verloor alinier M. Fr., de som van 150 fr. Hij dacht de som voor goed verloren, totdat over enkele dagen de genaamde Oct Hausen, het verloren geld, dat ze gevonden had, aan den eigenaar kwam terug bezorgen. Deze was natuurlijk heel aangenaam verrast. Voorwaar een schoon voorbeeld.

U wordt beleefd uitgenodigd...
tot het bijwoonen van de

Philips avond-filmvoorstelling

OP DINSDAG 22 SEPTEMBER 1936 te 20 u. in de CINEMA CASINO te TONGEREN.

Groote kosteloze TOMBOLA.

Vraagt een gratis toegangsbewijs aan Uw electrieker.

HAMONT. — *Aanbeoding.* — In verband met den belangrijken dietstal waarvan een vrijgezel uit Roosteren (Ned. Limb.) het slachtoffer was, werd een derde aanhouding gedaan te Maaseik, n.l. deze van zekeren M. H. uit Hamont, vriend van een der beide aangehouden dieven. Zooals gemeld, werd de vrijgezel wonende te Roosteren door twee al te vriendelijke dames, achter den Boschmolen voor een bedrag van vijfhonderd gulden, zijnde de ongeveer ten duizend franken opgelicht. De beide dames werden aangehouden en naar Tongeren opgeleid. De thans aangehouden persoon zou de vijfhonderd gulden omgewisseld hebben.

HASSELT. — **Voor de toekomstige soldaten.** — Op Zondag 20 September, soldatenstaat van de militianen die in October of Februari moeten binnenkaan.

Deze vergadering begint om 10 u. met een Mis waarvoor gelegenheid-preek.

Daarna om 10.30 u. vergadering ; middagmaal om 12 uur en hernieuwing der vergadering om 13.30 u.

BERICHT AAN DE ACHTERBLIJVERS.

Zij die te lang wachten zullen geen biljetten meer kunnen krijgen van de

KOLONIALE LOTERIJ

De volgende trekking zal plaats hebben op 26 September te Aarlen.

23e Suede — Blauwe Biljetten.

Hoenderkweek

Het voeren der kippen tijdens den rui.

In de R. K. Boerenstand schrijft Boshouwers introvert o. m. Wie tegen den ruiuijl wat minder hardvoer geeft en zoodoende de kippen als 't ware dwingt om meer van het uitwijkere meelvoer te eetnen, die zal de dieren het best aan den leg houden en dus later in den rui krijgen.

Men kan de vraag stellen : Wat is het best, vroeg ruien of laat ruien ? Het antwoord is : laat ruien. Waarom ?

1) Omdat door vainess, dan de bewegen is, — dunkelijks en herbaaide maten bewezen — dat de slechte legsters onder overigens gelijke omstandigheden het eerste ruien. Waar dus de kippen vroeg ruien heeft men geen prima legsters, of ze zijn beiden in het bedrijf te constateren, bijv. ruizen of ander ongedierte in het hok.

2) Omdat een kip, die vroeg ruit, een veel korteren tijd heeft geland om een groot aantal eieren te kunnen produceren.

3) Omdat de herfsteieren — en ook de zomersche eieren — in de huidige omstandigheden altijd aardig van prijs zijn. Ze brengen dikwijls het dubbele op van den prijs der eieren van jonge, pas aan den leg zijnde hennen, welke aanvankelijk z. g. uitvoeieren leggen.

4) De late ruisters hebben dus tweemaal prijzige eieren gelegd in de eerstelingen produceiren, in de herfsteieren, voor minder en bij (Augustus en September).

Vroege kgrijhaid en late rui gaan meestal samen en stempelen de kip tot prima productiedier.

We moeten de rui dus niet verhaasten, doch zoo lang mogelijk tegen zien te houden. En daar is maar een middel voor : meer eiwitrijk voer geven en minder hardvoer, beteeren zorgen voor flinke schaduwgelegenheden.

Daar zij droog weer alle ongedierte instinctmatig diepter in den grond wegtrekt, omdat het daar vochtiger is, zullen we onze kippen ook maar wat meer eiwit dieren verstrekken. Dat zullen we doen door kaas het gewone oolitedoor ook wat gedroogde garnalen te geven, bijv. een handvol per 50 kippen. Gedroogde garnalen bevatten heel wat dierlijk eiwit en bovendien veel iodiet, dat bevorderlijk is voor de ontwikkeling van den opbouw van het veder- en beenstelsel.

We kunnen tevens ook moeten te weinig gaan tegen den rui, dat iets meer vlooiemoet onder 't ooitenvoer mengen.

Bij heet droog weer moeten we dus meer kracht voer geven aan bijv. in de latte of een voorzomer. Daarom is dadelijk dat we spaarzaamer zijn met het hardvoer, anders zullen de kippen te vet worden, en een te vette kip ruit niet mogelijk en dat is zeer lang duur. Een pulm legger wordt eerst niet gauw te vet, en daarom ruit de ook vlugger.

Met kruishoven worden de eieren ook zwaarder, iets wat men vaak over het hoofd ziet.

Hoe meer van we voeren, als de goede mesa in den rui is gekomen ? Als de rui eenmaal intreedt, dan is het zaak om die zoo vlug mogelijk te doen vorloopen. Daarvoor is noodig dat de dieren het passende voedsel krijgen, en levens de schuiling vinden tegen het weer (heet, nat of koud). Bij slecht weer moeten we ze binnen houden en levens zooveel mogelijk afleiding bezorgen, in beweging zien te houden. Het grootmoeder hangen we op, het gemengd gezaai laarken we onder, we verschaffen ze een ruime stofbadgelegenheid, verse kleen volop ochtendvoer en wat gedroogde garnalen bovendien.

Veel kaf geeft een bijzonder goed kribbed voer dezen tijd ; het is ook lekker droog en warm aan de voeten.

Des avonds worden de schuiven of uitloopklappen allmaal omlaag gelatten, dichtgeschoven, want het is niet gewenscht dat ruiende kippen bij eenigzi s guur of kil ochtendweer naar buiten komen.

Men koope ook gemaagd grasmeel een behoorlijke hoeveelheid zonnebloempitten en tusschen beiden, beteeren wat hardvoer aan. Ook de hoeveelheid maïs mag gerust iets grooter wezen.

Hoofdzaak is : de ruiende kippen droog binnen te houden, en ook bij goed weer 's morgens niet te vroeg naar buiten te laten, want dan is 't alt